

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1975

BRNO 1977

ky sídlištních objektů s keramikou lužickou z období těsně před koncem pozdní doby bronzové. Zmíněné objekty pravděpodobně začínaly už v horní tmavé hlíně a do sprašového podloží zasahovaly už jen nehlubší části objektů, které byly znatelné podle tmavých výplní. V době prohlídky terénu na podzim 1975 byla situace značně nepřehledná, neboť povrch obnažené plochy byl rozbrázděn hlubokými koleje od těžkých mechanismů, takže jakékoliv přesnější pozorování bylo vyloučeno. Jisté je pouze to, že nálezy mají sídlištní ráz, a že jde o tutéž lokalitu, která byla podobným způsobem naposledy poškozena v r. 1962². Mezi nyníjšími nálezy zachráněnými J. Kujou z Olomouce převažují střepy ze soudkovitých žlutých hrnců s uchy nebo lištovitými přídržovadly pod okrajem. Zastoupena jsou rovněž osudí žlutého nezdobeného povrchu s plastickou lištou na podhrdlí, dále velký žlutý dvojkonický okřín, velké diskovité poklice. Méně je střepů z drobnější keramiky /nezdobené kónické šálky, šálky s hrdlem zdobené na vnitřní straně buď pásy vodorovných žlábků, anebo soustřednými kruhovými žlábků/ a z tuhovaných osudí, která jsou zdobena na podhrdlí šrafováními trojúhelníčky a šikmými žlábků na výduť nebo soustřednými kruhovými žlábků. Kromě keramiky se našel hrot kostěného šídla a bronzová jehla se zlomeným uchem na navlékání nitě.

P o z n á m k y :

- 1 O nálezu eneolitické jámy v blateckém hlínku viz referát téhož autora, který je zařazen v tomto svazku PV.
- 2 Z. Trnáčková, Přírůstky archeologického oddělení Vlastivědného ústavu v Olomouci v roce 1962, Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci č. 110, 1963, 17.

S p ä t b r o n z e z e i t l i c h e S i e d l u n g s f u n d e a u s B l a t e c / B e z . O l o m o u c / . Bei der Erweiterung der Lehmgrube der Ziegelei in Blatec¹ wurde eine Abdeckung der 80-100 cm starken Schicht der oberen Humuserde durchgeführt, wobei Reste von Siedlungsobjekten mit Lausitzer Keramik aus dem Ende R HB abgedeckt wurden. Die Lokalität wurde bereits bei einer ähnlichen Gelegenheit gestört worden.² Das geborgene Material stammt aus Lesefunden.

O B J E K T Z P O Z D N Í D O B Y B R O N Z O V É V B R N Ě Ň S K Ý C H I V A N O V I C Í C H

/ okr. Brno - město /

Jana Č i ž m á ř o v á , Museum města Brna

/ Obr. 7 /

Při prohlídce dnes již opuštěného písečníku v severní části katastru Brněnských Ivanovic v trati "Velké zmoliny", parc. č. 228, téměř těsně u hranic s katastrálním územím Černovic /okr. Brno-město/, byly zjištěny a zachráněny tři pravěké objekty, narušené při těžbě písku. Naleziště leží téměř na zlomu západního svahu poměrně prudce klesajícího k silnici Brněnské Ivanovice-Černovice a k Černovickému potoku /vzdálenost cca 400 m/ a rovné planiny, táhnoucí se k Tuřanům a ke Slatině /obr. 7 : 1/.

Jako objekt 1/75 /obr. 7:2/ byla označena část kotlovité jámy poměrně pravidelného tvaru, s půdorysem ve tvaru obdélníka o rozměrech 100 a 80 cm, orientovaného ve směru V-Z. Výplň jámy, zahloubené kotlovité 60 cm do písčitého podloží, tvořila poměrně kompaktní hlína, promísená poněkud pískem a drobnými kameny. V obsahu jámy bylo několik hrubších střepů a několik zlomků z menší nádoby, rekonstruovatelné jako nádobka na nožce, s výduť vejčitého tvaru a s mírně nálevkovitě rozevřeným hrdlem /obr. 7 : 4/. Kulturní určení nádoby není zcela jasné, s největší pravděpodobností ji lze zařadit na základě analogických tvarů¹ do pozdní doby bronzové - do kultury podolské. Tomuto určení by odpovídala i ostatní keramika v jámě obsažená / obr. 7 : 3/.

Ostatní objekty zachráněné při tomto výzkumu náleží horákovské kultuře.

P o z n á m k a :

- 1 Pro moravské nálezy srov. např. I. Peškař, Zoomorfní nádoby s výlevkou z období popelnicových polí na Moravě, Pravěk východní Moravy II, 1961, 30-52, tab. II-VII.
Za cenné rady a připomínky děkuji dr. J. Nekvasilovi, CSc. a doc. dr. V. Podborskému.

O b j e k t a u s d e r s p ä t e n B r o n z e z e i t i n B r n ě Ň s k é I v a n o v i c e / B e z . B r n o - m ě s t o / . In der Sandgrube im nördlichen Teil des Katasters von Brněnské Ivanovice hat man

em Objekt aus der späten Bronzezeit festgestellt und geborgen. Im Inhalt der kesselförmigen Grube von fast rechteckigem Grundriss waren ausser einigen gröberen Scherben auch einige Bruchstücke eines eiförmigen Fussgefässes festgestellt worden. Den Fund kann man zur Podoler Kultur einreihen.

GRUBEN AUS DER BRONZEZEIT IN POHOŘELICE

/ Bez. Břeclav /

Josef U n g e r, Regionální museum Mikulov

Bei dem Aushub einer Kanalisation für einen Neubau in der Švermova Gasse wurden prähistorische Objekte gestört. Nach der Meldung von V. Effenberger aus Přibice wurde der Aushub untersucht und dokumentiert. In dem Aushub hat man vier eingetiefe Objekte festgestellt, die mit schwarzer Erde mit Merrellinsen, Lehmewurfstücken und Scherben ausgefüllt waren. Nach den ausdruckslosen Funden kann man die Gruben in die Bronzezeit datieren.

STAROLUŽICKÉ A MOHYLOVO-VĚTEŘOVSKÉ NÁLEZY V OLOMOUCI

/ okr. Olomouc /

Vít D o h n a l, Vlastivědný ústav, Olomouc

V létě 1975 byla na náměstí Republiky zrušena stará kamenná dlažba a nahrazena asfaltovým povrchem, při čemž se přišlo na řadu archeologických nálezů. Kromě objektů mladohradištních a středověkých se objevily i dva nálezy pravěké, které byly zachyceny ve vzdálenosti asi 36 m od sebe při kopání základové rýhy pro nízkou kamennou zídku, oddělující nyní chodník v úrovni kašny Tritonů od přilehlé parkovací plochy. Západně od kašny /přesněji viz přísl. nálezovou zprávu v archivu AÚ Brno/ našly děti ve výkopu spodek starolužického džbánku. Džbánek /v. 120 mm/ má poněkud šikmo připojené páskové ucho a na výduti je zdobený pěti orámovanými vypulínami. Nádoba je vyrobena z hlíny ostře křemitou drtí se slídou. Povrch je tmavošedý se žlutavými skvrnami a matně vyleštěný. V blízkosti džbánku se našlo kromě několika střepů z hrdla i několik dalších střepů z blíže neurčitelné pravěké keramiky. Na druhý pravěký objekt se přišlo východně od zmíněné kašny v místě hlouběji vykopaném pro kanalizační jímku. V hloubce asi 100 cm pod dnešním povrchem leželo větší množství střepů z několika nádob přechodného věteřovsko-mohylového rázu. Mezi zachráněným materiálem jsou střepy z velkých zásobnic vejčitého tvaru zdobených dvojicemi pupíků pod hrdlem, dále střep z kónické misky, střepy z amforek, dno z oválné nádoby, střepy z dalších blíže neurčitelných nádob a úlomky mazanice. Pro rychlý postup stavebních prací záchranný výzkum nemohl být proveden. Podle terénní situace a zvláště vzhledem k tomu, že v druhém objektu byla většina střepů přepálena se zdá, že jde o lokalitu sídlištní.

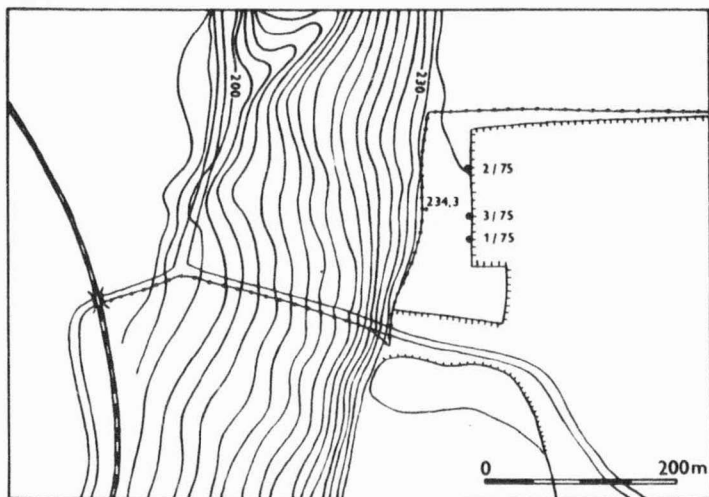
Altlausitzer und Hügelgräber-Věteřover Funde in Olomouc /Bez. Olomouc/. Bei der Umpflasterung des Platzes der Republik im Jahre 1975 stiess man ausser auf jungburgwallzeitliche und mittelalterliche Objekte auch auf zwei prähistorische Objekte. In einem von diesen westlich des Tritonenbrunnens war ein altlausitzer Krug /H. 120mm/, mit fünf Knubben auf dem Bauch verziert und weitere kleine Scherben von näher nicht bestimmbar Gefässen. Das zweite Objekt, von dem ersten 36m in Ostrichtung entfernt, enthielt eine grössere Menge an Scherben vom Věteřov-Hügelgräber-Übergangscharakter /durch Brand deformierte eiförmige Vorratsgefässe, mit Paaren von Knubben auf der Halswurzel verziert, Scherben von einer kónischen Schüssel, von Amphoren, den Boden eines ovalen Gefässes, weitere näher nicht bestimmbar Scherben und ein Lehmewurfstück/. Wegen des schnellen Vorganges der Bauarbeiten konnte eine Rettungsgrabung nicht durchgeführt werden. Nach der Terrainsituation handelt es sich scheinbar um eine Siedlungslokalität.

STOPY VELATICKÉHO SÍDLIŠTĚ A POHŘEBIŠTĚ ZE ŠLAPANIC

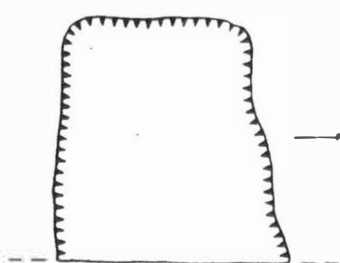
/ okr. Brno - venkov /

Jiří Ř í h o v s k ý, AÚ ČSAV Brno

/ Obr. 8 : 1 - 6 /

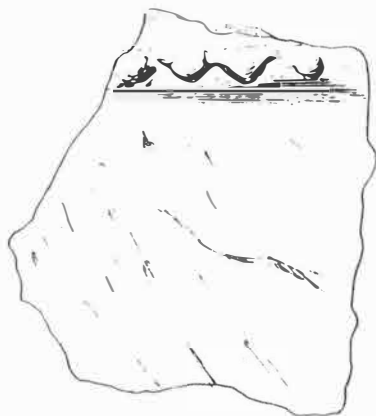

1

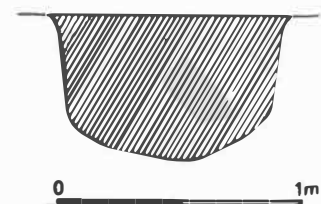

obj. 1/75

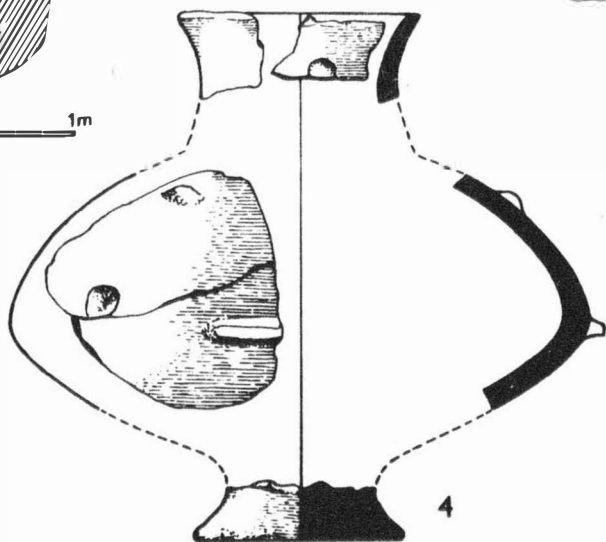
2

3

1m

4

0 5cm

Obr. 7

Brno-Brněnské Ivanovice /okr. Brno-město/. Sídlištní objekt z pozdní doby bronzové. 1 situace naleziště ; 2 objekt č. 1/75, půdorys a profil ; 3-4 materiál z objektu č. 1/75. - Siedlungsobjekt aus der späten Bronzezeit. 1 Situation der Fundstelle ; 2 Objekt Nr. 1/75, Grundriss und Profil ; 3-4 Material aus Objekt Nr. 1/75.

P Ř E H L E D V Ý Z K U M Ů 1 9 7 5

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : Doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : nádobka z velatického žárového hrobu ze Šlapanic
Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejně